

Студијски програм: Међународне студије, Студије политикологије
Назив предмета: Увод у спољну политику и спољнополитичку анализу
Наставник/наставници: проф. др Драган Ђукановић, доц. др Милан Крстић, доцент др Марко Дашић
Статус предмета: Обавезан (М)/ Изборни (П)
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета представља упознавање студената са кључним појмовима и концептима спољне политике и са основним постулатима и моделима спољнополитичке анализе као засебне дисциплине у оквиру науке о међународним односима. Студентима ће бити објашњени основни елементи спољне политике – појам, актери, циљеви, средства, стратегије. Биће приказане различите могућности за класификацију ових појмова у научном изучавању спољне политике. Нарочити нагласак биће стављен на критичку анализу кључних појмова у научном изучавању спољне политике и спољнополитичкој пракси, попут појма националног интереса. Појасниће се и анализирати основни модели спољнополитичке анализе који нагласак стављају на различите детерминанте спољне политике, како би се појаснило који кључне варијабле утичу на доношење спољнополитичких одлука.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти ће бити оспособљени за правилно разумевање и самосталну употребу категоријалног апарата научног изучавања спољне политике и основних модела спољнополитичке анализе. Стечена знања и способности треба студентима да омогуће да самостално прате, анализирају и тумаче процесе и поступке у спољним политикама различитих држава на аналитичким и сличним стручним пословима у државним органима (посебно Министарству спољних послова и дипломатско-канзуларним представништвима), стручним организацијама за изучавање спољне политике у невладином сектору, пословно-аналитичким секторима у корпорацијама и компанијама које учествују на међународном тржишту, консалтинг агенцијама и сличним организацијама.</p> <p>Осим општих исхода којима се реализацијом наставе на предмету тежи, студенти ће стећи и следећа потребна знања и вештине: 1) умеће употребе категоријално-појмовног апарата за анализу спољне политике на конкретним примерима на предметима у вишим годинама (попут Спољне политике Србије); 2) способност критичког анализирања различитих основних модела спољнополитичке анализе и њихових предности и недостатака; 3) стицање знања о основним методолошким поступцима у спољнополитичкох анализи и њихова примена на конкретном случају; 4) стицање вештине академског писања и усменог и писаног саопштавања резултата истраживања.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>1. Појам и теоријско одређење спољне политике и спољнополитичке анализе; 2. Појам и теоријско одређење националног интереса, циљева и стратегија спољне политике; 3. Дипломатска средства спољне политике: појам и класификације; 4. Јавнодипломатска и културна средства спољне политике: појам и класификације; 5. Економска средства спољне политике: појам и класификације; 6. Војна средства спољне политике: појам и класификације; 7. Детерминанте спољне политике: појам и различити теоријски приступи; 8. Међународни фактори као детерминанта спољне политике: од неореализма и геополитике до неокласичног реализма; 9. Унутарполитички фактори као детерминанта спољне политике: теорија демократског мира, јавно мњење и политичка култура као варијабле; 10. Идентитетски фактори као детерминанта спољне политике: од социјалног конструктивизма до теорије праксе; 11. Индивидуални фактори као детерминанта спољне политике: ограничена рационалност и когнитивни модели; 12. Индивидуални фактори као детерминанта спољне политике: модели бирократске политике и организационог процеса.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Развој сазнајних, комуникативних, истраживачких, аналитичких и вештина критичког мишљења о концептима и моделима обрађеним на часовима предавања кроз вежбе на унапред задате и припремљене теме из спољнополитичке праксе различитих актера. Током шест организованих часова вежби студенти ће</p>

усмено представљати план свог истраживања на одређену тему (каснијег семинарског рада) и разговарати са колегама у групи и водитељима вежби о предностима и манама оваквог приступа. Потом ће се у групи дискутовати и критички анализирати кључни појмови и модели обрађени на предавањима кроз покушаје примене на конкретним случајевима које ће водитељ вежби применити као огледне студије, како би студенти стекли непосредно искуство у практичној примени ових модела на конкретним примерима.

Литература

а) основна:

1. Иво Висковић, „Детерминанте спољне политике Србије: Теоријски модел и његова примена“, *Међународна политика*, бр. 1169, 2018, стр. 5-20;
2. Иво Висковић, „Креирање и реализација спољне политике“, необјављени ауторски текст, 2016, стр. 1-36.
3. Иво Висковић, *Спољна политика Србије - репетиторијум*, Факултет политичких наука, Београд, 2007, стр. 5-12;
4. Радован Вукадиновић, *Основе теорије вањске политике*, Политичка култура, Загреб, 2005, стр. 29-39; 41-49; 81-94; 141-166.
5. Чарлс Кегли, Јудин Виткоф, *Светска политика: тренд и трансформација*, Београд, 2004, стр. 120-167;
6. Војин Димитријевић и Радослав Стојановић, *Међународни односи*, Службени лист СРЈ, Београд, 1996, стр. 255-362;

б) допунска:

1. J.F. Morin and J. Paquin, *Foreign policy analysis: A toolbox*. London/New York, Palgrave Macmillan, 2018.
2. Steve Smith, Amelia Hadfiel, & Timothy Dunne, *Foreign policy: Theories, actors, cases* (Third ed.), Oxford University Press, Oxford, 2016.
3. Alex Mintz, Karl DeRouen, *Understanding Foreign Policy Decision Making*, Cambridge University Press, Cambridge, 2010.
4. K.J. Holsti, *International Politics: A Framework for Analysis*, Prentice-Hall Inc, Englewood Cliffs, New Jersey, 1977.
5. James N. Rosenau, “Pre-Theories and Theories of Foreign Policy”, in: Walter Carlsnaes and Stefano Guzzini (eds), *Foreign Policy Analysis*, Sage Library of International Relations, Volume I, Sage, New York, pp. 143-195.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 15
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе

предавања, вежбе, представљање нацрта истраживања (семинарског рада); семинарски рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Дискусија на вежбама	10	писмени испит	
Представљање нацрта истраживања	10	усмени испит	50
Семинарски рад	30	.....	
семинар-и			